

तालुक्यात एकमेव कायम विना अनुदानित
महाविद्यालयांना/ विद्याशाखांना १००%
अनुदान मंजूर करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: अनुदा-२०११/(२००/११) पुर्नबांधणी-६/मशि-४

मंत्रालय विस्तार भवन,

मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक : २६ मे, २०२२.

संदर्भ -

१. शासन निर्णय क्रमांक एनजीसी २००७/(१६४/०७)/ मशि ३, दि.४.०२.२००८.
२. शासन निर्णय क्रमांक एनजीसी २००७/(१६४/०७)/ मशि ४, दि.२६.०८.२००९.
३. शासन निर्णय क्रमांक एनजीसी २००९/(२२५/०९)/ मशि ३, दि. ०७.११.२००९.
४. शासन निर्णय क्रमांक एनजीसी २०१०/(११६/१०)/ मशि ४, दि. १२.०८.२०१०.
५. शासन निर्णय क्रमांक अनुदा-२०११/(२००/११) पुर्नबांधणी-६/मशि-४ दि. ०२.०१.२०१३.
६. शासन निर्णय क्रमांक अनुदा-२०११/(२००/११) पुर्नबांधणी-६/मशि-४ दिनांक ०२.१२.२०१७ व दिनांक ०४.१२.२०१७
७. शासन निर्णय क्र. सीटीसी-२०१४/(४८/१४)/मशि-४ दिनांक २८.०१.२०२०.
८. संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे यांचे पत्र क्र. एनजीसी/२०१७/तालुका एकमेव प्रस्ताव/बैठक/का.गट/२६९/०१/मवि-२ दि. १३.०२.२०१९.
९. संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे यांचे पत्र क्र. अशाम/२०१६/१२८६/ याक्र.५१८/२०१४/मवि-२/५६०६ दिनांक ३१.०८.२०२०.
१०. संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे यांचे पत्र क्र. अशाम/२०१९/तालुका एकमेव/४/१३६/पुवि/मवि-२/६०६८ दिनांक १८.०९.२०२०.
११. संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे यांचे पत्र क्र. अशाम/२०१९/तालुका एकमेव/४/१३६/पुवि/मवि-२/६६८ दिनांक १९.०१.२०२२.

प्रस्तावना :-

ज्या तालुक्यामध्ये एकही अनुदानित महाविद्यालय नाही अशा १० तालुक्यातील महाविद्यालयांना दिनांक १७ जून १९९५ च्या शासन निर्णयान्वये अनुदान तत्वावर आणण्यास शासनाने मान्यता दिली. तदनंतर शैक्षणिक वर्ष २००१-२००२ पासून राज्यात कायम विना अनुदानाचे धोरण स्विकारले गेले आहे. राज्यात नवीन तालुक्यांच्या संख्येत वाढ झाली असल्यामुळे ज्या तालुक्यात एकही अनुदानित महाविद्यालय अथवा विद्याशाखा नाही, अशा तालुक्यांमध्ये अनुदान तत्वावर मंजूरी देण्याची मागणी पुढे आली होती. या मागणीच्या अनुषंगाने प्रत्येक तालुक्यात एका महाविद्यालयास/ विद्याशाखेस १००% अनुदान तत्वावर मंजूरी देण्याचा निर्णय संदर्भाधीन क्र. १ च्या दिनांक ४ फेब्रुवारी २००८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये घेण्यात आला.

उपरोक्त शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने संबंधित संस्थांकडून प्राप्त झालेल्या प्रस्तावांची संदर्भ क्र. ६ व ७ च्या शासन निर्णयान्वये गठीत केलेल्या कार्यबल गटाकडून छाननी करण्यात आली. कार्यबल गटाच्या शिफारशी विचारात घेऊन व मंत्रिमंडळाने दिनांक २८.०४.२०२२ रोजीच्या इतिवृत्तामध्ये दिलेल्या मान्यतेनुसार, प्रपत्र-‘अ’ व प्रपत्र-‘ब’ मधील शासन निर्णयात नमूद महाविद्यालयाच्या नावासमोर दर्शविलेल्या विद्यमान विद्याशाखांना १००% अनुदानावर आणण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

प्रपत्र-‘अ’ व प्रपत्र- ‘ब’ मधील महाविद्यालयाच्या नावासमोर दर्शविलेल्या विद्यमान विद्याशाखांना १००% अनुदानावर आणण्यास खालील अटी व शर्तीच्या अधीन मान्यता देण्यात येत आहे.

प्रपत्र-अ

अ. क्र.	जिल्हा	तालुका	संस्थेचे नाव	महाविद्यालयांचे नांव	अनुदानासाठी शिफारस केलेली विद्याशाखा
१	सोलापूर	दक्षिण सोलापूर	सोलापूर जिल्हा समाजसेवा मंडळ नेहरूनगर, सोलापूर	संतोष भिमराव पाटील आर्टस, सायन्स अँड कॉमर्स कॉलेज, मंद्रुप, ता. दक्षिण सोलापूर, जि. सोलापूर	विज्ञान
२	रायगड	मुरुड-जंजिरा	अंजूमन इस्लाम जंजिरा, मुरुड जंजिरा जि. रायगड	अंजूमन इस्लाम जंजिरा डिग्री कॉलेज ऑफ सायन्स, मुरुड जंजिरा, टिळक रोड, जि. रायगड	विज्ञान
३	सिंधुदुर्ग	दोडामार्ग	श्रमिक विद्यार्थी ज्ञानसेवा संस्था	आमदार दिपकभाई केसरकर विज्ञान महाविद्यालय दोडामार्ग, ता. दोडामार्ग, जि. सिंधुदुर्ग	विज्ञान
४	पालघर	तलासरी	आदिवासी प्रगती मंडळ	कॉम्रेड गोदावरी शामराव परुळेकर कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय, तलासरी, जि. पालघर	विज्ञान
५	गडचिरोली	सिरोंचा	संकल्पसिध्दी बहुउद्देशीय विकास संस्था, गडचिरोली	श्री. संत गजानन महाराज वाणिज्य महाविद्यालय, सिरोंचा, ता. सिरोंचा, जि. गडचिरोली	वाणिज्य
६	गडचिरोली	मुलचेरा	स्व. श्री. मल्लाजी अत्राम बहुउद्देशीय संस्था, आलापल्ली, जि. गडचिरोली	स्व. श्री. मल्लाजी अत्राम कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय, मुलचेरा, जि. गडचिरोली	वाणिज्य

७	गडचिरोली	भामरागड	अबूझमाड शिक्षण मंडळ, गडचिरोली, ता.जि. गडचिरोली	जय पेरसापेन विज्ञान महाविद्यालय, भामरागड, जि. गडचिरोली	विज्ञान
८	गडचिरोली	कोरची	आदिवासी ग्रामीण विकास शिक्षण संस्था, कुरखेडा, जि. गडचिरोली	स्व. मोरेश्वरजी फाये विज्ञान महाविद्यालय, खुनारा (कोरची), ता. कोरची, जि. गडचिरोली	विज्ञान
९	चंद्रपूर	जिवती	ट्रायबल हेल्थ एज्युकेशन लिगल अँड कल्चरल रिसर्च सोसायटी, गडचिरोली	दल्लुजी पाटील उर्सेडी महाविद्यालय, जिवती, ता. चंद्रपूर	वाणिज्य
१०	चंद्रपूर	मूल	शिक्षण प्रसारक मंडळ, मूल	कर्मवीर महाविद्यालय, मूल	विज्ञान
११	बुलढाणा	मेहकर	धर्मवीर दिलीपराव रहाटे शिक्षण व बहुउद्देशीय संस्था, मेहकर, जि. बुलढाणा	श्रीम. सिंधुताई जाधव कला व विज्ञान महाविद्यालय, ता. मेहकर, जि. बुलढाणा.	विज्ञान
१२	भंडारा	मोहाडी	लक्ष्मी शिक्षण संस्था व क्रिडा मंडळ, केसलवाडा/ वाघ, ता. लाखनी, जि. भंडारा	स्व. निर्धन पाटील वाघाये कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय आंधळगांव, ता. मोहाडी, जि. भंडारा	विज्ञान
१३	नागपूर	पारशिवनी	ज्ञानरंजन क्रिडा बहुउद्देशीय संस्था पारशिवनी, जि. नागपूर	साईबाबा कला व विज्ञान महाविद्यालय, पारशिवनी, जि. नागपूर	विज्ञान
१४	नागपूर	भिवापूर	बॅकवर्ड क्लास युथ रिलिफ कमिटी, १४० राजविला पांडे, ले-आउट, खामला रोड, नागपूर	भिवापूर महाविद्यालय, भिवापूर, नागपूर	विज्ञान
१५	नागपूर	कुही	ग्रामविकास शिक्षण मंडळ, नागपूर, गुरनूले वाडी, कुही, ता. कुही, जि. नागपूर	राणी इंदिराबाई भोसले महाविद्यालय, कुही, जि. नागपूर	वाणिज्य

प्रपत्र-ब

अ. क्र.	जिल्हा	तालुका	संस्थेचे नाव	महाविद्यालयांचे नांव	अनुदानासाठी शिफारस केलेली विद्याशाखा
१	रायगड	म्हसळा	कोकण उन्नती मित्र मंडळ बॉम्बे म्युच्युवल् अनॅक्स बिल्डिंग, ३रा मजला, कावसजी पटेल स्ट्रीट, फोर्ट, मुंबई	कोकण उन्नती मित्र मंडळाचे वसंतराव नाईक कला व वाणिज्य महाविद्यालय, म्हसळा, जि. रायगड	विज्ञान
२	सिंधुदुर्ग	मालवण	कृष्णराव सिताराम देसाई शिक्षण मंडळ कन्याशाळा कंपाऊड धुरीवाडा, मालवण, ता. मालवण जि. सिंधुदुर्ग	स.का.पाटील सिंधुदुर्ग महाविद्यालय, मालवण, ता. मालवण जि. सिंधुदुर्ग	विज्ञान
३	गडचिरोली	भामरागड	श्री. साईराम बहुउद्देशीय ग्रामीण विकास संस्था, सावली, जि. चंद्रपूर	साईप्रसाद महाविद्यालय, भामरागड	वाणिज्य

अटी व शर्ती

- विद्यापीठाने विहित केलेल्या निकषानुसार व विद्यापीठ अनुदान आयोगाने विहित केलेल्या शैक्षणिक पात्रतेनुसार महाविद्यालयांनी, अध्यापक वर्ग / कर्मचारी वर्ग (पूर्णवेळ प्राचार्य / ग्रंथपाल / शिक्षक) नेमणे आवश्यक असून अशाप्रकारे नियमानुसार पात्र व विहित केलेल्या मार्गाने नियुक्त झालेल्या कर्मचाऱ्यांच्या वेतनासाठीच अनुदान देय राहील.
- महाविद्यालयांनी कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर प्रवेश क्षमतेपेक्षा जास्त प्रवेश देऊ नयेत.
- संबंधित महाविद्यालयांनी शासन परिपत्रक क्रमांक एनजीसी- ३५९३/५४४३/विशि२, दिनांक २४ सप्टेंबर १९९३ अन्वये विहित केलेले विद्यार्थी संख्येचे निकष पूर्ण करणे आवश्यक आहे. ते पूर्ण न केल्यास अनुदान देय राहणार नाही.
- संबंधित महाविद्यालयांनी / व्यवस्थापनांनी शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांना शासनाने विहित केलेल्या सेवाशर्ती व वेतनश्रेण्या लागू केलेल्या असल्या पाहिजेत.
- संबंधित महाविद्यालयांनी शासनाच्या वेळोवेळी निघालेल्या/ निर्गमित होणा-या आदेशांचे / अध्यादेशांचे (विद्यार्थी प्रवेश, गुणवत्ता, संवर्गनिहाय आरक्षण व शिक्षण शुल्क इ.) काटेकोरपणे पालन करणे बंधनकारक राहील.
- संबंधित महाविद्यालयांनी ज्यांची स्थापना होऊन ०५ वर्षे झालेली आहेत त्यांनी एक वर्षात व ज्यांची ०५ वर्षे पूर्ण झालेली नाहीत, त्यांची ०५ वर्षे पूर्ण होताच एक वर्षात नॅक मुल्यांकन/पुर्नमुल्यांकन प्राप्त करून घ्यावे व ते या कालावधीत न मिळविल्यास सदर विद्याशाखेचे अनुदान अपोआप रद्द होईल. सदर अटीची खातरजमा करण्याची जबाबदारी संबंधित सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांची राहील.
- संस्थेत गैरप्रकार, शिक्षक निवडीमध्ये गैरप्रकार, संस्थेच्या पदाधिकाऱ्यांवर गुन्हेगारी स्वरूपाचे खटले अशा बाबी प्रलंबित नसल्याबाबत संबंधित सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांनी खात्री करावी व

तशी खात्री झाल्यानंतरच अनुदान वितरीत करावे, तसेच त्या संस्थेमध्ये अशाप्रकारचे कोणतेही गैरप्रकार नसल्याबाबत संबंधित संस्था / महाविद्यालयांनी त्यांच्या विभागीय सहसंचालकांकडे रु.१००/- च्या नॉन ज्युडीशियल स्टॅम्प पेपरवर लेखी हमीपत्र सादर करावे.

८. दुर्गम व डोंगराळ ठिकाणी असणा-या महाविद्यालयांतील विद्यार्थ्यांसाठी वसतीगृहाची सोय संस्थेने स्वखर्चाने करावी.
९. संबंधित महाविद्यालयास देण्यात येणारे अनुदान महालेखापाल / शासन यांच्या तपासणीस व लेखापरिक्षणास पात्र राहिल.
१०. शासनाने दि. १३.०९.२०१७ व दि. १५.०९.२०१७ च्या शासन निर्णयामध्ये विहित केलेल्या अटी व शर्तीची संबंधित संस्थेने पूर्तता केल्याची खात्री करावी व नंतरच अनुदान वितरीत करण्याची खबरदारी संबंधित सह संचालकांनी घ्यावी.
११. अनुदानासंदर्भात वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या इतर शासन आदेशान्वये विहित केलेली कार्यपद्धती तसेच बांधिलकी खर्चाच्या संदर्भातील कार्यपद्धती अवलंबली जाईल याची खात्री करावी. तसेच महाविद्यालयातील विद्याशाखा अनुदानावर आणण्याकरीता विहित करण्यात आलेल्या सर्व अटींची पूर्तता झाल्याची खात्री संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी केल्यानंतरच अनुदान वितरणाची कार्यवाही करण्यात यावी.

२. यावरील खर्च मागणी क्र. डब्ल्यू- २, २२०२- सर्वसाधारण शिक्षण, ०३- विद्यापीठीय व उच्च शिक्षण, १०४-अशासकीय महाविद्यालयांना व संस्थांना सहाय्य, (०१) अशासकीय महाविद्यालयांना सहाय्य (०१) (०१) अशासकीय कला, विज्ञान, वाणिज्य व विधी महाविद्यालयांना अनुदान (२२०२ ०८७२) (अनिवार्य) ३६, सहाय्यक अनुदान (वेतन) या लेखाशिर्षाखाली उपलब्ध असलेल्या अर्थसंकल्पिय तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

३. सदर शासन निर्णय मंत्रिमंडळाने दिनांक २८ एप्रिल, २०२२ रोजी दिलेली मान्यता तसेच वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. २१४ ब/ व्यय-५ दिनांक २२.०२.२०२२ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२२०५२६१२२४१८५९०८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(द. रा. कहार)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
३. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव
४. मा. मंत्री (उ.व तं.शि.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मा. राज्यमंत्री (उ.व तं.शि.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. मुख्य सचिव यांचे उपसचिव, मंत्रालय, मुंबई
७. प्रधान सचिव, व्यय, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. प्रधान सचिव (उ.व तं.शि.), मंत्रालय, मुंबई

९. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई / नागपूर
१०. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुण
११. कुलसचिव, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली
१२. कुलसचिव, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज, नागपूर विद्यापीठ, नागपूर
१३. कुलसचिव, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई
१४. कुलसचिव, अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर
१५. कुलसचिव, संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती
१६. विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, सोलापूर, नागपूर, अमरावती, मुंबई, पनवेल
१७. जिल्हा कोषागार अधिकारी, नागपूर, रायगड, सोलापूर, पालघर, सिंधुदुर्ग, गडचिरोली ,
चंद्रपूर, भंडारा, बुलढाणा
१८. अवर सचिव, व्यय, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१९. कार्यासन अधिकारी - मशि-३
२०. संबंधित संस्था
२१. निवडनस्ती- मशि-४.